

Střídavá péče v pojetí Ústavního soudu

Střídavá péče je jednou z variant, jak pečovat o nezletilé děti obzvláště po rozvodu manželství, při zachování rovných rodičovských práv a povinností obou rodičů. Významné pro další rozhodování soudu nižších stupňů jsou dva níže zmíněné nálezy Ústavního soudu, jež jsou soudy nižšího stupně povinny respektovat a promítat do svých rozhodnutí.

Nález Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 1506/13, ze dne 30. 5. 2014

I. Je na úvaze soudu, zda je s ohledem na věk dítěte a specifické okolnosti jím posuzovaného případu vhodné zjišťovat názor nezletilého dítěte přímo či prostřednictvím jeho zástupce, znaleckého posudku či orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Pokud obecné soudy neshledaly nutnost výsledku nezletilé, která v okamžiku rozhodnutí odvolacího soudu dosáhla věku 6 let, ale spokojily se se zprávou orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jenž názor a přání nezletilé během svého šetření zjišťoval, nelze takové rozhodnutí považovat za zásah do ústavně zaručeného práva nezletilé na slyšení před soudem a již vůbec ne do ústavně zaručených práv stěžovatelky na spravedlivý proces a na ochranu soukromého a rodinného života. V daném případě, zejména s ohledem na nízký věk dítěte a jeho hluboké citové vazby k oběma rodičům ani Ústavní soud nepovažuje procesní výsledek nezletilé před soudem za vhodný a potřebný.

II. Z ústavněprávního hlediska neobstojí poukaz stěžovatelky na velkou vzdálenost mezi bydlišti obou rodičů, neboť toto hledisko samo o sobě není dle názoru Ústavního soudu důvodem, který by a priori vylučoval vhodnost střídavé výchovy nezletilého dítěte. Při posuzování tohoto hlediska je naopak třeba přihlídnout k dalším okolnostem daného případu, zejména pak k tomu, zda dítě není převozem a pobytem ve zcela odlišném prostředí příliš fyzicky či psychicky zatěžováno (čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte – sdělení č. 104/1991 Sb.) a zda je v možnostech rodičů ve stanoveném intervalu tuto vzdálenost překonávat.

Nález Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 2482/13, ze dne 26. 5. 2014

1. Mezi kritéria, která musí obecné soudy z hlediska nutnosti rozhodovat v nejlepším zájmu dítěte v řízení o úpravě výchovných poměrů vzít v potaz, patří zejména (1) existence pokrevního pouta mezi dítětem a o jeho svěření do péče usilující osobou; (2) míra zachování identity dítěte a jeho rodinných vazeb v případě jeho svěření do péče té které osoby; (3) schopnost osoby usilující o svěření dítěte do péče zajistit jeho vývoj a fyzické, vzdělávací, emocionální, materiální a jiné potřeby; a (4) přání dítěte.

2. V případě rozhodování o svěření dítěte do střídavé výchovy rodičů, je třeba vycházet z premisy, že zájmem dítěte je, aby bylo především v péči obou rodičů. Z toho plyne, že pokud jsou oba rodiče způsobilí dítě vychovávat, pokud oba mají o jeho výchovu zájem a pokud oba dbali kromě řádné péče o jeho výchovu po stránce citové, rozumové a mravní, svěření dítěte do střídavé péče by mělo být pravidlem, zatímco jiné řešení je výjimkou, který vyžaduje prokázání, proč je v zájmu dítěte právě toto jiné řešení. Obecné soudy tak nemohou střídavou péči vyloučit z důvodu, že s tímto způsobem výchovy jeden z rodičů nesouhlasí, protože chce mít dítě ve výlučné péči.

Shrnu-li výše uvedené, pak rodiči, jenž navrhuje výsledek nezletilého dítěte před soudem nemusí být vyhověno, ani jedná-li se o dítě 6-leté. Je tedy záhodno věnovat dostatečnou pozornost komunikaci a spolupráci se sociálními pracovníky, aby

JUDr. Anna van der Weerden, advokát

avdw@ak-vdw.com
www.ak-vdw.com
mob. 778 019 838

Korunní 1209/76, Praha 10, 101 00
ČAK 15602, IČ 76339963
ID datové schránky wrhg7fw

---

důkladně zjistili přání nezletilého dítěte mimo soudní síň. Střídavá výchova je možná i existuje-li mezi bydlišti rodičů velká vzdálenost, záleží na okolnostech každého specifického případu. Dřívější pojetí podmínek střídavé péče, kdy bylo vyžadováno, aby mezi rodiči panovala ohledně střídavé výchovy shoda, je překonáno, je možné navrhnout a též i uspět s návrhem střídavé péče i přes nesouhlas druhého z rodičů.

V červenci 2014, JUDr. Anna van der Weerden

www.ak-vdw.com